

'S-GRAVENHAGE, 31 October 1950

Ref. No. 14443

AAN: MIN VAN BINNEN EN OVERZ RIJKSD

Fotocopie nr: 31479

S.P. Distr.

FO

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: D J A K A R T A

Datum van afzending: 31-10-50

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 31-10-50

Voor van Maarseveen persoonlijk.

Mede voor Stikker, Blom en s'Jacob persoonlijk.

Toen ik U mijn laatste telegram zond over incidenten - heb op ogenblik niet beschikking over retros - beschikte ik wat betreft geciteerde toen nog niet gepubliceerde ANETA-berichten slechts over telefonisch doorgegeven resume. Om half vijf kwam mij tekst onder ogen die volkomen afweek van de mij telefonisch verstrekte weergave. Deze omstandigheid was voor mij aanleiding U toen U mij hedenavond opbelde te verzoeken berichten die U morgenochtend zouden bereiken af te wachten waarmede ik onderhavig telegram bedoelde: ik kon mij uiteraard slechts cryptisch uitdrukken.

Uit Anetabericht, dat naar ik aanneem en vrees naar Nederland is overgeseind zal U blijken dat hier uitermate onbevredigende visie op gebeurde is weergegeven door "de woordvoerder van de militaire gouverneur van Djakarta".

Hedenavond bood Rum een receptie aan waar ik naar zich in aanvang liet aanzien geen gelegenheid zou hebben voor een gesprek met Rum die het te druk had met het ontvangen van zijn gasten.

Zocht derhalve gesprek met adviseur generaal Darma Sastiwang wien ik mededeelde

1. dat beide generaals mij verslag hadden uitgebracht van hun gesprek met Simatupang,
2. dat ik op grond hiervan en onder weergave van dit gesprek mijn Regering rustig gesteld telegram had gezonden en dat ik daarin had voorgesteld dat Rum en ik de zaak op vriendschappelijke wijze zouden bespreken.

Mijn vraag of hij weergave van woordvoerder van Aneta had gelezen werd ontkennend beantwoord waarop ik resume gaf hierop uiting te gevend aan mijn verwachting dat bedoelde weergave ongetwijfeld en met recht wel tot scherpe reactie van mijn Regering zou leiden: immers werd daarin voorstelling gewekt alsof een soort veldslag geleverd was waarbij de Nederlanders niet voor eigen veiligheid waren meegenomen maar dat ze zelfs gevankelijk waren opgebracht. Ik vroeg Sastiwang zijn minister na afloop van de receptie mijn opmerkingen te willen overbrengen en daaraan toe te voegen dat ik het verlaas van woordvoerder niet kon erkennen maar dat ik zou wachten op communique dat morgenochtend in uitzicht gesteld. Ik zei dat ik dit communique niet meer zou beschouwen als weergave door een of andere instantie maar als communique waarvoor de gehele regering

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).

Kenmerk: 15-11-1950-6877
Afschriften van paraphrassen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.

© NA, archief Minkol., codetel. 195016

http://resources.huygens.knaw.nl/indonesischebetrekkingen1945-1969/Nederlands-indonesischeBetrekkingen1950-1963/Document/16955

CODETELEGRAM

verantwoordelijk zou zijn. Gaf wens te kennen dat Rum van communiqué van te voren kennis zou nemen zodat hij voor internationaal politieke consequenties verantwoordelijk zou zijn.

verklaarde bij afscheidnemen aan Rum dat ik vroeg weg moest in verband met ernstige aangelegenheid waarover ik hem op dit ogenblik niet lastig wilde vallen maar die Sastiawang hem zou overbrengen.

Rum werd ongerust en vroeg details die ik hem summier gaf. Rum liet zijn gasten in de steek en stelde voor de kwestie a trois met Simatupang te bespreken.

Toen wij hier mee bezig waren kreeg ik boodschap dat ik werd gezocht voor een - Uw - radiotelefonische oproep uit Den Haag. Ik maakte hiervan gebruik om te zeggen dat dit ongetwijfeld reeds de reactie uit Den Haag was en dat men wel zeer ongerust moest zijn want dat ik zelden of nooit werd opgebeld. Deelde inderhaast aan Rum mede dat ik Den Haag nog hedenavond zou laten weten wat ik hem (Rum) had medegedeeld en dat ik mijn Regering zou verzoeken het door mij verwachte communiqué van morgenochtend af te wachten.

Zo juist krijg ik bezoek van de generaals die, na met mij gepleegd overleg, de kwestie met Simatupang hebben opgenomen. Simatupang wekte de stellige indruk dat het morgen uit te geven communiqué zal overeenkomen met de strekking van mijn laatste telegram over deze zaak. Simatupang verzekerde dat hij hedenavond nog naar Rum zou gaan om te samen het communiqué op te stellen.

LAMPING SP 77 *M*

AG

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladdpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.